

Tro eller veta?

Jean-Erik Mårtensson sa till mig när jag berättade att jag varit ateist:

Dårarna säger i sitt hjärta: "Det finns ingen Gud." (Ps 14:1)

Så långt jag vet är vår kultur den enda där man förnekat alla slag av andlighet. Bara hos oss möter man påståendet att verkligheten består av materia och inget annat. Antingen har alla andra kulturer fel och vi är den enda som fattat verklighetens sanna natur. Eller också är det vi som är grundlurade.

De som vill avskaffa varje form av gudstro menar sig göra mänskligheten en oskattbar tjänst. De vill ta bort vidskepelse, lögner, fantasier och ersätta allt detta med ett sunt och bevisat vetande. Gud finns inte, säger de, och därför måste det vara en sorts verklighetsförankring att man bygger sitt liv på fakta och inte på spekulation.

Inga sinnesorgan

Hur kan de då vara så säkra på att Gud inte finns? De skaffar sig en anatomibok och räknar människans sinnesorgan. Människan kan inget veta om Gud eftersom all hennes kunskap sägs vara förvärvad genom hennes sinnesorgan. *"Hjärnan producerar tankar på samma sätt som njurarna producerar urin."*

- 1) Djuren har många slag av instinkter – medfödd kunskap och medfödda beteenden. Har någon sett ett skatbo som blåst ner ur ett träd? Jag skulle inte kunna lägga pinnar och kvistar högt uppe i ett träd och få dem att ligga kvar.
- 2) Ateisten gör dessutom ett cirkelbevis. Han utgår från att människan bara är materia. Sedan räknar han kroppens sinnesorgan och kommer underfund med att dessa bara kan studera materien. Slutsats: verkligheten är bara materia. Men då kom han alltså fram till det som han utgick ifrån som en självklarhet.

Nära döden upplevelser

Hur resonerar man inom alla andra kulturer? Vad skiljer dem från oss och vår kultur? Hos oss dör man på sjukhus. Vi är som människor obekanta med döden – inte den som äger rum i cyberrymden och dataspelen utan den riktiga. När vi skall lämna detta livet är det under många sorters sjukvård – undersökningar, operationer, medicineringar och annat som upptar hela vår uppmärksamhet.

Mannen som dog under en operation. Michael Sabom.

Och HERREN Gud formade människan av stoft från jorden och blåste in livsande i hennes näsa. Så blev människan en levande varelse. (1 Mos 2:7)

Två råmaterial, två världar

All naturvetenskap strävar efter att ge naturliga förklaringar till naturliga fenomen. Varje händelse har en bakomliggande orsak och den vill man hitta i naturen, inte utanför.

Åskan är inte några gudars bärsärkagång utan den uppstår som statisk elektricitet vid starka uppåtvindar. Benjamin Franklin och hans pappersdrake. Här föreligger en sorts tankefel. Det faktum att blixten består av elektrisk ström utesluter inte att det kan finnas en Gud som låter blixten uppstå. Så snart man hittar en inomvärldslig förklaring anses den utesluta varje övernaturlig förklaring.

Vi uttrycker oss genom radiovågor eller trycksvårta, ändå är det vi som uttrycker oss, inte trycksvårta som lever en sorts eget liv.

Forskning kräver makt

Insamling av data, tolkning, experiment, tolkning etc. Experiment kräver någon sorts makt över det som skall studeras.

Tvivlet som som forskningens grund

Endast det som inte kan tvivlas sönder kan betraktas som vetenskaplig kunskap. Död materia i nutid är det idealiska ämnet att studera. Målet är att formulera naturlagar så att olika skeenden eller processer skall kunna förutsägas.

Ekonomipriset till Alfred Nobels minne anses av många inte vara likvärdigt med priset i fysik, kemi eller medicin. Det finns många sätt att räkna i spelteorier och liknande men det finns inga lagar att studera inom ekonomin.

Kärleken kan alltid betvivlas – liksom Gud.

Vetenskapen ger oss en relativt säker kunskap inom ett mycket smalt område av livet. Själva det vetenskapliga tänkesättet stänger oss för många områden av livet – framför allt för dem som gör oss mänskliga. Ju mer det vetenskapliga synsättet blir allena rådande desto mer ser vi oss själva som biologiska maskiner – avancerade datorer, om du så vill.

Tron är inte osäker kunskap

Gå ut på gatan och fråga folk: ”Tror du på Gud?” Så gott som alla kommer att förstå detta som en fråga ifall Gud finns eller ej. De som tror att han finns svarar ja, resten svarar vet inte eller nej. Men om jag säger till dig: ”Jag tror på dig”, så betyder ju inte det att jag äntligen kommit till klarhet om att du finns. Utan det betyder att jag litar på dig – att du talar sanning, att du kan klara en uppgift som du åtagit dig eller vad det nu kan vara.

Om jag tror på dig så uttrycker jag en respekt och en tillit för dig som person. Tron är

1) Grunden för en relation. Trofasthet och tilltro

- 2) Grunden för beslutsförmåga, handlingskraft och livsmening. Tro på morgondagen, på omgivningen och tro på det man arbetar med. Det som känns meningsfullt i dag kan visa sig vara meningslöst senare i livet.

Jag tänkte att jag skulle stärka min kropp med vin, medan jag gav akt på vishet, och hålla mig till dårskap, till dess att jag såg vad som var bäst för människors barn att göra under himlen de dagar de lever. ⁴Jag uträttade stora ting: Jag byggde hus åt mig, jag planterade vingårdar åt mig. ⁵Jag anlade trädgårdar och parker åt mig och planterade där alla slags fruktträd. ⁶Jag anlade vattendammar åt mig för att med dem vattna den skog av träd som växte upp. ⁷Jag köpte slavar och slavinnor och hade tjänare som fötts i mitt hus. Jag ägde mer boskap, nötkreatur och får än någon före mig i Jerusalem. ⁸Jag samlade också silver och guld och skatter från kungar och länder. Jag skaffade mig sångare och sångerskor och det som är mannens lust: en kvinna, ja, kvinnor. ⁹Jag blev stor, ja, större än alla som före mig varit i Jerusalem. Min vishet förblev också hos mig. ¹⁰Allt som mina ögon begärde gav jag dem och jag unnade mig all glädje. Ty mitt hjärta hade glädje av all min möda, och detta var lönen för all min möda.

¹¹Men när jag såg på allt som mina händer hade gjort och på den möda jag hade lagt ner, se, då var allt förgängligt och ett jagande efter vind. Det finns ingenting att vinna under solen. (Pred 2:3-11)

Sökandet efter mening

Om livet blir meningslöst orkar vi inte leva. Men om livet skall ha en mening måste det finnas någon som har menat något.

”Varför mår vi så dåligt när vi har det så bra?”

Vi är också djupt övertygade om att våra gärningar kan vara rätt eller fel i moralisk mening. Nietzsche: ”*Gud är död och därför är allt tillåtet.*” Det är bara en fråga om makt. Moralen sägs vara ett knippe känslor, inget annat. Det anses vara fel att påstå att något skulle kunna vara fel. Rätt och fel ”inget annat än” hjärnspöken.

Om vi tar bort tron

Moralen luckras upp och vi får en ensamhetskultur där människor jagar efter mening och bekräftelse.

Jesus sade till sina lärjungar: ”Om någon vill följa mig, skall han förneka sig själv och ta sitt kors på sig och följa mig. ²⁵Den som vill bevara sitt liv skall mista det, men den som mister sitt liv för min skull, han skall vinna det. ²⁶Ty vad hjälper det en människa, om hon vinner hela världen men tar skada till sin själ? Eller vad kan en människa ge i utbyte mot sin själ? (Matt 16:24-26)

Vetenskapen kan ge oss tekniska prylar men kan inte lösa oss från vår inneboende ensamhet, den kan inte skapa kärlek och inte mening.

Kan Bibelns budskap testas?

Om ni inte tror när jag talar till er om det som hör jorden till, hur skall ni då kunna tro, när jag talar till er om det som hör himlen till? (Joh 3:12)

Testa vetekornets lag betr ensamhet eller jakten på lycka. Testa förlåtelsen. Nelson Mandela och Robert Mugabe. (Båda satt i fängelse för sin politiska frihetsaktivism. Mugabe kom ut först full av hämndlystnad. Se så Zimbabwe ser ut!)

Man kan bara förbättra det som man är nöjd eller försonad med.

Bilden av människan som kluven med en fri vilja i yttre hänseende men ofri i det inre. Det lättväckta begäret. Bristen på kärlek som gör att lagen väcker uppror i stället för lydnad.

När halva högtiden redan var förbi, gick Jesus upp till tempelplatsen och började undervisa. ¹⁵Judarna blev förvånade och sade: "Hur kan han känna Skrifterna, han som inte har studerat?" ¹⁶Jesus svarade: "Min lära är inte min, utan hans som har sänt mig. ¹⁷Om någon vill göra hans vilja, skall han förstå om min lära är från Gud eller om jag talar av mig själv. ¹⁸Den som talar av sig själv söker sin egen ära, men den som söker hans ära som har sänt honom, han talar sanning, och ingen orättfärdighet finns i honom. (Joh 7:14-18)

Sanningen och lögnen

Jesus sade till honom: "Jag är vägen och sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig." (Joh 14:6)

Pilatus sade: "Du är alltså en konung?" Jesus svarade: "Du säger själv att jag är en konung. Ja, för att vittna om sanningen är jag född, och därför har jag kommit till världen. Var och en som är av sanningen lyssnar till min röst." ³⁸Pilatus sade till honom: "Vad är sanning?" (Joh 18:37-38)

Varför förstår ni inte vad jag säger? Därför att ni inte kan lyssna till mitt ord. ⁴⁴Ni har djävulen till er fader. Och vad er fader har begär till, det vill ni göra. Han har varit en mördare från början och har aldrig stått på sanningens sida, eftersom sanning inte finns i honom. När han talar lögn, talar han av sitt eget, ty han är en lögnare, ja, lögnens fader. ⁴⁵Men mig tror ni inte, därför att jag säger er sanningen. (Joh 8:43-45)